

ZAKAJ TAKO? Murgelske peripetije

Murgelsko naselje s svojim peštrim in cvetočim zelenilom ter parkovnim videzom ustvarja, navkljub zunanji monotonosti arhitekturni hiš, ugodno pogoj za to čemur danes težimo in označujemo s pojmom kvalitete življenja. Prebivalci so večino prevezi nase urejanje in čiščenje javnih zelenic, čeprav plačujoče mestu in občini enake pri- sprejke – če ne celo več – kot tisti deli mesta, kjer ob občinski uslužbenici kosijo travo in urejajo zelenice. V zadnjem času pa se pojavlja kar nekaj problemov, ki kvaliteto življenja tega zaselek prizadevajo in jo postavljajo pod vprašaj in kjer bi pričakovali da bodo pristojne službe ukrepale:

Jutrarnji smrad smetišč, kar kaže, da zasipavanja in vzdrževanje ne potekajo tako kot je bilo obljubljeno. Po drugi strani pa so čez dan prebivalci Murgel prisiljeni okuhati zapeljive vonjave krovov bližnje Mercatorjeve pekarnice slašči, ki je tik ob stanovanjskem naselju brez potrebnih filtrov. Mercatorju je treba priznati, da je vsaj vzorno uredil svoje okolice, medtem ko se okrog podjetja Varnost ob murgelskem stanovanjskem zaselek razrašajo pleveli in neurejeno grmovje. Pot spominov, ki poteka skozi Murgelsko naselje in je priključeno sprehaljšče starejših občanov in kobilarska trim steza otrok, je pred kratkim došla novo občansko večerno obiskovalko, prav mozlino, ki jo čez brv pripeljejo na pašo prebivalci neurejenega naselja okraj grbna.

Prebivalci Murgel so bili prisiljeni na novo pridobiti fitnes centra Akron ob koncu Koprskice, toda, ko se je isti center začel ukvarjati tudi s stodecihletno zabaviščno dejavnostjo na prostem, – menda celo brez ustreznih dovoljenj, – je več kot sedemdeset občanov Murgel poslalo pri- stojnim občinskim in mestnim službam ostre pro-

teste zaradi nočne zvočne polucije, ki je prizadela ta, drugače tako miren kraj. Takšne bučne pri- ridevite, zlasti če vsebujejo tone balkanskega naci- onalističnega izživljanja, sodijo v zaprte dvoran- ce v neposredno sosednji spalnih naselij. O tem incidentu so sicer že pisali tudi ugledni slovenski dnevniki, s strani pristojnih pa ni prišlo doslej do nikakršnega obvestila ali odgovora. M. M.

BRDO Vse več pritožb zaradi SCT asfaltne baze

Krajani iz neposredne okolice SCT Asfaltne baze za Brdom so vse bolj ogorčeni nad smrdom, dimom in hrupom, ki da se širijo iz te tovarne. Prek domače krajevne skupnosti so že urgirali pri pristojnih organih (menda je tovarno obklesala že tudi inspekcija), vendar, kot pravijo, ni bilo nobe- nega učinka. Tudi odb. ekološke patrolje, ki so jo poklicali, ni bilo nobenega odziva.

»Najhuje je okrog dveh zjutraj, ko zakurijo kotle v Asfaltni bazi. Tedaj se začne širiti prot nam in Domu starejših občanov na Bokalih nez- nosen smrad po mazutu. Zapreti moramo vsa okna in vrata, da nam smrad ne vde v notranjost stanovanj. Ne razumem, kako lahko dovolijo vse to tako blizu stredišča mesta, če se jezi nad brezbriz- nostjo za njihove tegobe Ema Jurca, ki živi z dru- žino na Poti za Brdom in opozarja, da lahko vse to, če se bo nadaljevalo, škodljivo vpliva tudi na zdravje ljudi, posebno otrok. B. V.

Rakova jelša ni javno smetišče

Zavod za zaposlovanje mi je kot nezaposlenemu omogočil začasno zaposlitev, ki se ji pravi – javna dela – in to v KS Rakova jelša. Čeprav sem tudi jaz prebivaler le-te, do sedaj nisem videl (vedel) kakšen smetnjak imam. (V javna dela je vključeno tudi pobiranje smeti).

Začel bom kar pri trgovini Rakova jelša. Ni smet- njaka, kamor bi kupci odmetavali embalžo (papir- ni od sladolepa, jogurti, kofoli, pločevinke, tetrapak, itd.). Najbolj žalostno pa je to, da lastnik trgovine, sploh ne reagira na dopise in opozorila, katere mu pošilja KS, še več, sam sem »privlekel« zavrnjen toda cel plastičen smetnjak, let pa je stal pred trgovino samo kakšnih 14 dni, kot sem opazil so otroci kar pridno metali smeti vanj, tako, da sem menil: za zgled je že, potem pa – muca vzela – in smeti se zopet mečejo v občestne jarke.

Drugi primer – od mesta čez potok (pa še kje) do izliva v Ljublanico. Fišo, avto gume – pa kakšne –, »porbete«, televizorji, kolesa ... do gradbenega ma- teriala. Pa nikar ne rečite, da se tako ne dela, bo takoj grozja padla, groznja po fizičnem obračunu. Če bi bilo v Bosni toliko herojev, Sarajevo ne bi padlo.

Naprej – divja odlagališča. Celotno mestna gospoda je pregosposka, da bi svojo krajčo dopeljala na sme- tišče – samo 1 km zračne poti od nas – zakaj le, če je

OB AKTUALNIH VPRAŠANJH VZDRŽEVANJA STANOVANJ Ogenj v bloku Z-39 v Trnovem

Brez pretiravanja lahko rečem, da je bil v zadnjem desetletju najbolj razburljiv dogo- dek v stanovanjskem bloku na Ziberlovi 39, ko je pred nedavnim neko soboto zvečer zago- relo v kletnih prostorih in se tako kadilo, da je bilo stopnišče do vrha polno gostega dima. Gasilci so takoj in uspešno poselevali. V kle- ti so pogasili papir, ki se je vnel in tudi preza- čili stopnišče.

Ključno od kletnih prostorov imajo samo lastniki stanovanj in je še vedno odprto vpra- šanje, kdo in kako prihaja v kletne prostore, kjer je doslej že tretji gorelo. Ljudje se upra- vičeno bojijo, kaj bi bilo, če bi se vnelo kar je v kletih in bi začel goreti stanovanjski blok.

Ne samo to! Ljudje se pritožujejo, da ni reda in se ne počutijo več tako varne kot so ne- nekoč, dokler je hišnik stanoval v bloku. Pri- tožujejo se, da vhodna vrata ne zaklepajo redno, večkrat so sploh pokvarjena, lomijo in vdrijo v pošne predale, zažigajo stikala z imeni na plošči za domofon, vedno bolj pogoste so težave z dvigalom, v nekaterih nadstropjih so veže zatpane, kar je proti predpisom itd. Pravijo sicer, da se to dogaja tudi v nekaterih blokih drugje, toda to je slaba tolažba.

No, tako smo pri jedru vprašanja. Stano- vanjski zakon iz oktobra 1991 je bistveno spre- menil okvirne gospodarjenja s stanovanji. V zadnjih treh letih se je marsikaj spremenilo in ljudje se sprašujejo ali na bolje ali na slabše. Prišlo je do razprodaje nekdanjih družbenih stanovanj v prepračanju, da bodo lastniki bolj- ši gospodarji in bo tudi upravljanje bolj učin- kovito kot je bilo doslej. Zapletati se je začelo v zvezi v vzdrževanjem večstanovanjskih hiš, predvsem pa skupne lastnine. Po zakonu je jasno, da lastniki stanovanj določajo naloge upravniku s pogodbo in po potrebi z občanskim dogovarjanjem. Praksa je pokazala, da ni tako preprosto priti do soglasja in pojavila se je

STANE LENARČIČ

Otvoritev spominskih plošč

Na horjulskem pokopališču so slovesno odkrili kar devet spominskih plošč padlim in pobitim domobrancem pa tudi drugim žrtvam, ki so se znaile v vrtincu medvo- jne, še bi bili pa povojnega revolucionarnega nasilja. Po- maši v farmi cerkvi Sv. Marjete, je pred ploščami (te so namestili tik pod relief Pieta Franceta Kralja v pokopali- škni kapeli, ki jo je zasnoval Jože Plečnik, zavoljo česar so dvignile glas najrazličnejše umetnostne institucije) spre- govilo predsednik odbora za postavitev spominskih plošč Jože Gradodolnik, ki je obudil spomin na svojo Kalvarijo v Pilberku in Teharjih in poudaril, da gre tu pravzaprav za simbol sprave med živimi in mrtvimi, predvsem pa za spoznanje, da smo pred Bogom vsi enaki.

Pred simboličnim grobom žrtev, ki ga je s krajšim nagovorom blagoslovil Monsignor dr. Janez Zdelar, je spregovorila tudi v Kanadi živeča Marica Bastič-Cerar, ki je posebej spomnila na trpljenje nekaterih družin ob izgubi njihovih svojcev. Tajnik Nove slovenske zaveze Stane Šterbenk pa je poudaril pomen, ki ga ima ta dan za horjulsko faro in dejal, da so bili pobiti fantje pravzaprav navadni mladi ljudje, ki so se znašli v izrednem času. Veliko njihovih krivkovic, je dejal, je še živih, »vendar pa je njihove igre konec.«

V kulturnem delu komemoracije sta nastopila domači moški pevski zbor (zapel je pesmi »OJ Dobrodo« in »Slovenec sem«) in gledališki igralec – domačin Pavle Ravnohrib, ki je zrecital Balantitovo pesem »Nekoč bo lep« in »Epitaf« Stanka Majnca.

BRANKO VRHOVEC

Spominska plošča domobrancem v Horjulu

V RIBOGOJNICI BRANKA GRADODOLNIKA NA VRZEDENCU

Ribe se ne zredijo same od sebe

Ni tako enostavno zajeziti potok in speljati vodo v vse mogoče prekate, ne da bi se pri tem kaka riba znašla v napadni ogradi. Ribogojci, prav ničesar ne prepukajo naključje: vse mora biti na svojem mestu – mladice, plemenska jata, konzum in pa kajpak tolstre ribe v poseb- ni zagradi, ki čakajo za v ponev.

Branko Gradodolnik z Vrzdca (Grabna) pri Horjulu je gojenje rib postalo poglaviti zaslužek, potem ko je že nekaj let brez službe, njegova majhna kmetija pa tudi ne vrže toliko, da bi se od nje dalo živeti.

»Za zdaj gojim največ (postvir) amerikanke in potočne zlatovščice. Te ribe so še najprimernejše za tovrstno kupece iz Ljubljane, tu z Vrzdca pa jih je še bolj malo.«

Branko Gradodolnik si ribe v glavnem nabavlja v Zavo- du za ribištvo, sodejajo pa tudi z drugimi ustanovami in zasebniki. »Z ribami je kar nekaj dela; morajo biti tudi inspekcijsko pregledane, toda če ima človek veselje iz njimi, se ne ozira na to,« meni pridno ribogojec z Vrzdca. B. V.

Turistični kozoleček vabi k horjulskim znamenitostim

Križišče pri zadržnem domu v Horjulu od ne- davna krasi ličen turistični kozoleček (stovnik) s ka- žipotom vseh pomembnejših turističnih znamenit- osti v kraju, vbevi gostiča in planinska pota na bližnjo Koreno. Stovnik, zaslugi zanj imata pred- vsem KS in Planinsko društvo Horjul, je izdelal Adolf Malovrh iz Šentjoita, pano, ki ga je podarila Iskra-Horjul, pa je likovno opremil Rafko Smuk iz Polhovega Grada.

B. VRHOVEC

Molja ob umetnem kravjem vimezu ni bila nič lažja od navadne

Dan pod Lovrencem Stari kmečki običaji in obrti

Na trati pred turističnim domom v Polhovem Gradcu se je končala že četrta turistično-kmečka prireditve Dan pod Lovrencem, ki so jo to pot pripravili turistični delavci s sosednjih Briš. Poleg folklornih skupin iz Polhovega Grada, Horjula in Šentjoita, so se vnovič predstavili tudi konjeniki konjerejskega kluba Horjulka, nepogre- šljivi klekjarci Marjanca Jarc in Angelka Cankar in pogrjaski čipkarski podmladek, obiskovalci, ki jih ob lepem, že prav poletnem vremenu, tudi to pot ni bilo malo, pa so si lahko ogledali tudi nekaj starih, že skoraj pozabljenih kmečkih obrti. Janez Kocjvek s Setnika, deni- mo, je pripravil pravo pravcato oglarsko kopo, 80-letni kolar Franc Trnovc iz Srednje vasi je prikazal nekdanjo kolarsko obrt, medtem ko je Ivan Stanovnik z Briš v pravi peči in kotlu kupal imenitni domači sadjevec. Krona prireditve, na kateri kajpak ni manjkalo tudi najrazličnejših domaših dobrot, so bile tudi to pot kmeč- ke igre, na katerih so se pomerili fantje in dekleta iz okoliških vasi. Za dobro voljo (v neuradnem delu prired- itve) pa je poskrbel tudi ansambel Lojzeta Slaka.

B. VRHOVEC

Mesec praznovanj v Velikih Laščah

Prireditve, ki je že tradicionalna, je bila 4. junija in je bila uvod v praznovanje krajevnega prazni- ka, ki ga krajani praznujejo 9. junija na rojstni dan očeta slovenske književnosti Primoža Trubarja.

V zgodnjih popoldanskih urah so prve dežne kaplje in grmenje že naznanjali prehod močnega frontalnega sistema, ki se je poneli in naslednje jutro razbesnel v vsej svoji silovitosti. Popotovan- je po kulturni poti Trubar-Stritar-Levstik, ki je bilo prirejeno za 5. junij, kot nadaljevanje prazno- vanja, je bilo zelo oteženo in le redki posamezniki so pot predvidevali. Upajamo, da bo prihodnje popotovanje po zibelki slovenske književnosti,

Asfalt tudi na Doljno Brezovico

Krajani Doljne Brezovice so končno le dočakali tolikanj željni asfalt. Maja je Komunalno podjetje Ljubljana kon- čalo asfaltiranje ceste do vasi, potem ko so Brezovjani ob pomoči Frigo transportov sami opravili vsa potrebna zemeljska dela in primerno razširili cestno traso.

V vasi kar ne morejo skriti razočaranja nad občino, češ da jim ni ponudila objavljenih pomoči, zato pa toliko bolj pohvalno govorijo o Damjanu Dolinarju, mestnem se- kretarju za komunalno, ki da je pokazal več zamezanja.

»Komunalci so nam objubili, da bomo dobili asfalt že, ko se bo oženi prvi stržičke v vasi. Toda še po ožeti drugega »stržička« asfalta ni bilo od nikoder,« v šali graja počasnost pri reševanju njihovih cestnih problemov do- mačin Ferdo Maz, ki se hkrati se zahvaljuje tudi vsem krajanom in vodovodni skupnosti za tvorno sodelovanje. O uradnem odprtju ceste bodo obvestili krajanje prek javnih občil. B. VRHOVEC

HORJUL Pred otvoritvijo nove poštne centrale

Pred štirinajstimi dnevi so pričeli z gradbenimi deli za povečanje poslovnih prostorov horjulске pošte, ki naj bi bila dokončana v dveh mesecih. Med tem časom bo pošta poslovala v zaslih prostorih v kiosk. Tudi nova tele- fonska centrala z 850 novimi priključki je že skoraj nared, tako da bodo nekateri naročniki po skoraj deset- letnem čakaniu le dočakali telefon. FRANC BRUS

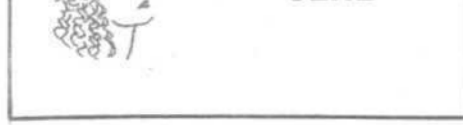
OD 18. JULIJA FRIZER NA DOMU

Ste starejši, invalidni ali kako druga- če ovirani in ne morete k frizerju? Pokličite in se dogovorite za obisk na vašem domu.

FRIZERSTVO ZA STAREJŠE IN INVALIDNE OSEBE NA DOMU

Vidmar Damjana s.p.
tel: 631-646

ZMERNE CENE

JEZERO PRI PODPEČI Kako

veda) je še neurejeno avtobusno obratilišče in postajališče v vasi. Kljub večkratnim obljubam občine in KS, se problem še vedno ni premaknil z mrtev točke. Zataknilo se je že na samem začet- ku – pri zemljišču.

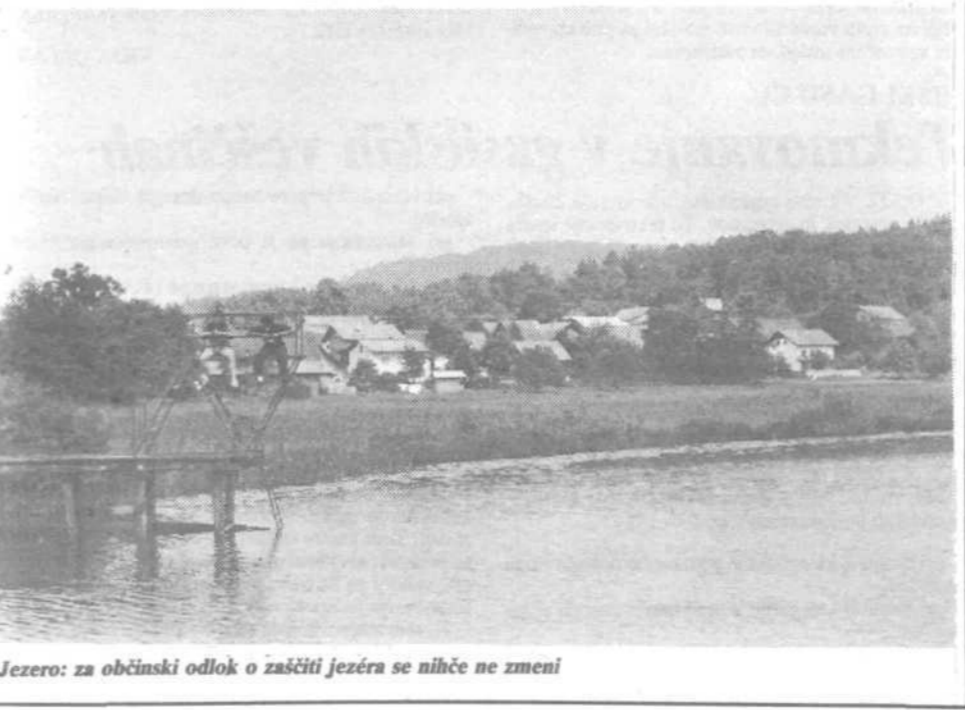
»Lastnika parcel sta pripravljena prodati zemljišče, toda vse skupaj se ne premakne nikamor. Že celo leto se »odmerja« in »prepisuje« zemljiš- če, se čudi počasnosti pri osnovnem postopku inž. Leopold Pristavec.

Jezerjani nekaj dajo na svojo kulturno dediš- čino. Posebej so ponosni na vaško cerkev sv. Lo- vrenca, ki datira še iz 12. stoletja. Leta 1700 je bila cerkev obnovljena, po drugi svetovni vojni pa so brezvestni uničili njen oltar, nekaj dragocne- nih kipceev pa je bilo pokradenih. Pred leti so cerkev v celoti nanovo obnovili, tako kot so obno- vili tudi kapelo sredi vasi.

Lani so na Jezeru praznovali 70-letnico tam- kajšnjega gasilskega društva, v sklopu katerega, kot se radi pohvaljajo, deluje tudi skupina narod- nih noš. Le-ta nastopa ob najrazličnejših prazni- kih in prireditvah, celo v zamejstvu. Pred vojno so Jezerjani imeli na voljo kar tri gostilne in tri gostilnice, zdaj pa premorejo le še eno samo gostil- no in dve trgovini. Brunarica ob jezeru je namreč lani pogorela. Zalostno stanje bo vsaj kolikor toliko omilila nova brunarica (ob jezeru), ki naj bi jo postavili že v kratkem.

BRANKO VRHOVEC

očuvati jezero?

Jezero: za občinski odlok o zaščiti jezera se nihče ne zmeni

ALI POZNATE? Naravni spomenik Mali plac

Na osamelcu Kostanjevica pri Bevkah (občina Vrhnika) je danes edino še živo šotnomahovno barje na Ljubljanskem barju in ga je občina Vrhnika zaščitila kot Mali plac. Ima nenavadno lego na poraščnem gričku, v plitvi kotanji jaičaste oblike, okrog deset mestrov nad ravnino Ljubljanskega barja. Po površini meri le dva hektarja. Je rastišče vsaj enajstih za barje značilnih in že ogroženih rastlinskih vrst: mesojedne rosike, vitke- ga nožničavega munca, rožmarinke, mahovnice, mešinke, močvirske kukavice, barjanske vijoli- ce ... Tu srečamo tudi močvirsko želvo sklednico, ki je le zaradi svoje želje trdoživosti dočkala današnji čas, kljub temu, da z njo niso bili vedno najbolj prijazni.

V bližini vasi Bevke se je v preteklosti odvijal pomembnejši del barjanske gladine. Prav med Notranjimi Goricami na eni ter Blatno Brezovico na drugi strani so našli mnoge sledove koliščar- skih naselbin in ostankov čolnov drevkov. Ob osamelcu Brdo se je ohranilo še nekaj ostankov šotišč, kjer so še v šestdesetih letih tega stoletja rezali šote. Prav mimo Bevke je bil leta 1762 izkopan prvi večji oseuševalni kanal na Ljubljans- kem barju. Če so živi ljudje, ki vedo povedati, da so tudi do šest metrov visoke plaste šote zakrivala pogled med Bevkami in Drenovim Gričem. In morda še to. Največ šote so včasih porabili za kurjavo, za toplinice svinca, kot dodatek k vrtni zemlji, nekateri so prepričani tudi o njeni zdravil- nosti. Kakšnega spoštovanja je vredna vsaka plav šota, nam povesta pelodni diagram in podatek, če v tisoč letih nastane le 30 do 80 cm šote in še to v izredno občutljivih podnebnih razmerah.

Skratka, sprehod po Malem placu toplo priporo- čamo vsem, ki jim je blizu prvotno sporočilo narave in še posebej odpravljeno skrivnostnega sveta Ljubljanskega barja.

KS PIJAVA GORICA

oddaja v najem poslovne prostore v hiši na Pijavi Gorici št. 27 in sicer:

- prodajni prostor s priročnim skladiščem in sanitarijami v izmeri cca 50 m² (kletni prostor in soba v nadstropju nad trgovino) za dobo 5 let.

Pogoji:

1. Zaposilec prodajalke obstoječe trgovine za dobo 1 leta od podpisane najemne pogodbe.
2. adaptacija lokala v skladu s sanitarnimi pred- pisi.
3. polletno predplačilo najemnine v višini 10 DEM tolarске protivrednosti mesečno za 5 m² ozi- roma po dogovoru.

Prijave podajte na naslov: KS Pijava Gorica, Pijava Gorica 9, p. Škofljica, v 15 dneh od objave tega razpisa.